

Π.Ο. Ε.Μ.Δ.Υ.Δ.Α.Σ.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΝΩΣΕΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ
ΣΧΟΛΩΝ

Μαυρομματαίων 17, 104 34 ΑΘΗΝΑ

τηλ: 210-88.16.583 fax: 210-82.59.410 e-mail: emdydas@tee.gr URL: www.emdydas.gr

Αρ. Πρωτ.: 8628

Αθήνα, 4/11/2021

Προς: Α' Βάθμιας ΕΜΔΥΔΑΣ

(για ενημέρωση των μελών)

Θέμα: Σχετικά με την Υπουργική Απόφαση για τους Ιδιωτικούς Φορείς Επίβλεψης στις Μελέτες

Συνάδελφοι/σες

Ενημερώνουμε ότι εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση Υπ' αριθμ. 299801 του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών για την Άσκηση καθηκόντων επίβλεψης σύμβασης Μελέτης από Ιδιωτικό Φορέα Επίβλεψης ([ΦΕΚ/Β/5072/2-11-2021](#)).

Όπως ακριβώς είχαμε επισημάνει και κατά τη συζήτηση του σχετικού Νόμου Ν.4782/21 «ενισχύεται και διευρύνεται η παρουσία ιδιωτικών συμφερόντων σε όλο το φάσμα παραγωγής Δημοσίων Έργων, γενικεύονται οι «συνέργειες» Δημόσιου με Ιδιωτικό Τομέα, όπου «Ελεγκτές» και «Ελεγχόμενοι» θα αλληλοδιαπλέκονται, καθώς οι ρόλοι αυτοί θα εναλλάσσονται ανά έργο. Ήδη ο σχεδιασμός των Τεχνικών Έργων γίνεται πρώτιστα με κριτήρια ανταποδοτικότητας και κερδοφορίας (ΣΔΙΤ, Συμβάσεις Παραχώρησης) και όχι με κριτήρια κοινωνικά, περιβαλλοντικά και ικανοποίησης των λαϊκών αναγκών (αντισεισμική προστασία, αντιπλημμυρικά έργα, Πολιτική Προστασία κλπ), γεγονός που αποδεικνύεται σε κάθε "φυσική" καταστροφή. Με τις προβλέψεις του Ν/Σ: ιδιώτες θα καθορίζουν τις τεχνικές προδιαγραφές για τα έργα, ιδιώτες θα καθορίζουν τις τιμές των υλικών και των εργασιών, δηλαδή το κόστος των έργων, τις μελέτες θα τις εκπονούν οι ιδιώτες μελετητές και θα τις επιβλέπουν οι πιστοποιημένοι ιδιωτικοί φορείς. Τα έργα θα τα κατασκευάζουν οι ιδιώτες εργολάβοι και θα τα επιμετρούν και επιβλέπουν ιδιώτες. Μόνο το κόστος θα πληρώνει το Δημόσιο (και οι πολίτες) με πλημμελή έλεγχο και τεράστιες επισφάλειες.» Με τις ρυθμίσεις αυτές εξαφανίζεται ο Τεχνικός ρόλος και το αντικείμενο των Μηχανικών με απρόβλεπτες συνέπειες στη μελλοντική δυνατότητα των Δημοσίων Τεχνικών Υπηρεσιών να σχεδιάζουν, να μελετούν, να παρακολουθούν και να ελέγχουν το παραγόμενο Τεχνικό έργο.

Η εν λόγω Υ.Α περιγράφει τις διαδικασίες, προϋποθέσεις και αμοιβές της ανάθεσης της επίβλεψης Δημοσίων Μελετών σε Ιδιωτικούς Φορείς Επίβλεψης (ΙΦΕ) και επιβεβαιώνει τόσο την δική μας κριτική, όσο και τις επισημάνσεις της ΕΑΑΔΗΣΥ (https://www.eaadhsy.gr/images/docs/2021_15.pdf), ορισμένες από τις οποίες υπενθυμίζουμε στο Παράρτημα που ακολουθεί. Εμείς καταρχήν από την πλευρά μας σημειώνουμε τα εξής σε σχέση με την ΥΑ:

Α. Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας καταλαμβάνει τις δημόσιες συμβάσεις μελετών του Βιβλίου Ι και του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016, με την επιφύλαξη των παρ. 6 και 7 του άρθρου 227 του άνω νόμου, ή άλλων ειδικότερων νομοθετικών ρυθμίσεων, με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη των ορίων της περ. β' και γ' του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 και της περ. α' του άρθρου 235 αντίστοιχα.

Η επίβλεψη των μελετών του προηγούμενου άρθρου της παρούσας δύναται να ασκηθεί, εφόσον προβλέπεται στην διακήρυξη, από πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα επίβλεψης (ΙΦΕ).

Δηλαδή απουσιάζει οποιαδήποτε **πρόνοια για την αιτιολόγηση της απόφασης** της Αναθέτουσας Αρχής σχετικά με την ανάθεση επίβλεψης Μελέτης σε Ιδιώτη ή από την Υπηρεσία.

Β. Η εγγραφή στο ΜΗ.Ε.Σ.Δ.Δ.Ε. αποτελεί την μόνη απαιτούμενη πιστοποίηση των ιδιωτικών φορέων, προκειμένου να τους ανατεθούν οι υπηρεσίες επίβλεψης της παρούσας

Μοναδικό δηλαδή **κριτήριο ελέγχου του ΙΦΕ** αποτελεί η εγγραφή του στο σχετικό Μητρώο.

Γ. Για την πλήρωση της ως άνω απαίτησης κάθε υποψήφιος ανάδοχος επιλέγει με δαπάνες του τον ΙΦΕ που θα προτείνει με την προσφορά του. Ο υποψήφιος ανάδοχος επιλέγει ελεύθερα τον ΙΦΕ που θα προτείνει, αρκεί αυτός να είναι πιστοποιημένος και να διαθέτει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του άρθρου 3 της παρούσας.

«Γιάννης κερνάει, Γιάννης πίνει» λέει ο λαός μας. Δε θα μπορούσαμε να προσθέσουμε κάτι άλλο. Ο ελεγκτής επιλέγεται από τον ελεγχόμενο.

Δ. Ο ΙΦΕ δεν συνιστά υπεργολάβο του υποψηφίου αναδόχου, καθόσον δεν θα ανατεθεί σε αυτόν η εκτέλεση μέρους της σύμβασης κατά το άρθρο 58 του ν. 4412/2016, ούτε συνιστά οικονομικό φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο ανάδοχος κατά το άρθρο 78 του ίδιου νόμου.

Το σημείο αυτό μάλλον προστέθηκε για να διασκεδάσει τις εντυπώσεις της βάσιμης κριτικής της ΕΑΑΔΗΣΥ σχετικά με την τριγωνική σχέση Αναθέτουσας Αρχής, Αναδόχου και ΙΦΕ.

Ε. Ο Ιδιωτικός Φορέας Επίβλεψης έχει κατά την άσκηση των καθηκόντων του όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 στην επίβλεψη, όταν αυτή ασκείται από υπαλλήλους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Ο ΙΦΕ, τα μέλη του (φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμμετέχουν στον ΙΦΕ σε περίπτωση ένωσης) και τα πρόσωπα που στελεχώνουν την ομάδα επίβλεψης δεν πρέπει να συνδέονται με τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του με σχέση, η οποία να δημιουργεί κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων.

Η πολύ γενικόλογη αυτή διατύπωση **δε μπορεί να καλύψει το σύνολο των αλληλεξαρτήσεων παρελθόντων ετών ή και μελλοντικών σχέσεων που δύναται να ανακύψουν μεταξύ Αναδόχου Μελέτης και Ιδιωτικού Φορέα Επίβλεψης**. Να το πούμε με απλά λόγια: ποιος απαγορεύει τον ΙΦΕ μετά την περαίωση του έργου του να αναλάβει και άλλες αναθέσεις ή άλλες εργασίες από τον Ανάδοχο? Μήπως οι λιγοστές μεγάλες και συγκροτημένες Μελετητικές Εταιρίες θα εναλλάσσονται στους ρόλους του Αναδόχου Σύνταξης Μελέτης και του Φορέα Επίβλεψης ανά έργο?

ΣΤ. Εφόσον η επίβλεψη θα γίνει από ΙΦΕ, η διακήρυξη της προς ανάθεση μελέτης προβλέπει τον τρόπο υπολογισμού και το συνολικό ύψος της αμοιβής του ΙΦΕ. Η αμοιβή του ΙΦΕ προστίθεται στην προεκτιμώμενη αμοιβή για την εκτέλεσή του. Η αμοιβή του ΙΦΕ υπολογίζεται βάσει του προϋπολογισμού της προς ανάθεση μελέτης και όχι βάσει της προσφοράς του αναδόχου που τον προτείνει.

Η αμοιβή δηλαδή της Επίβλεψης Μελέτης αυξάνει το κόστος της και μάλιστα στο αρχικό προϋπολογισμένο ποσό και όχι στο Συμβατικό. Αυτό οδηγεί ευθέως σε **αύξηση του κόστους υλοποίησης των μελετών** έως και 3% (στην πραγματικότητα πολύ παραπάνω όπως θα αποδείξουμε παρακάτω).

Ζ. Ειδικότερα, η αμοιβή του ΙΦΕ θα υπολογίζεται ως το άθροισμα των κατωτέρω κλιμακούμενων ποσοστών επί της αξίας της προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης και ως εξής: α) για την αξία της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης από το όριο του άρθρου 2 της παρούσας έως και 1.000.000 ευρώ η αμοιβή του ΙΦΕ θα υπολογίζεται σε ποσοστό 3% επί της αξίας αυτής, β) για την αξία της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης από 1.000.001 ευρώ έως 2.000.000 η αμοιβή του ΙΦΕ θα υπολογίζεται σε ποσοστό 2% επί της αξίας αυτής, γ) για την αξία της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης από 2.000.001 ευρώ έως 3.000.000 η αμοιβή θα υπολογίζεται με ποσοστό 1% επί της αξίας αυτής, δ) για την αξία της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης από 3.000.001 ευρώ και άνω η αμοιβή θα υπολογίζεται με ποσοστό 0,5% επί της αξίας αυτής.

Οι προβλεπόμενες αμοιβές είναι αρκετά υψηλές ειδικά για τις «μικρότερες» μελέτες. Ενδεικτικά μια Υπηρεσία που επιθυμεί να αναθέσει 5 Μελέτες του 1 εκατομμυρίου € θα αυξήσει το κόστος κατά $5 \times 3\% \times 1.000.000 \text{ €} = 5 \times 30.000 \text{ €} = 150.000 \text{ ευρώ}$ για

εργασία που θα μπορούσαν άνετα να διεκπεραιώσουν τρεις Διπλωματούχοι Μηχανικοί Υπάλληλοι με λιγότερο από τα μισά χρήματα και ταυτόχρονα να κάνουν και πολλές άλλες δουλειές της Υπηρεσίας (Επιτροπές, μελέτες, Έγγραφα, Υπηρεσιακές εισηγήσεις κλπ). Το κόστος αυτό αυξάνει δυσανάλογα και λόγω των τεράστιων εκπτώσεων που είναι συνηθισμένες. Για να το πούμε με ένα παράδειγμα: Μια μελέτη προϋπολογισμού 1.000.000 € δημοπρατείται και ανατίθεται με έκπτωση 77% (πραγματικό γεγονός σε πρόσφατες αναθέσεις Μελετών Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων, [βλέπε σχετικά εδώ](#)). Το συμβατικό κόστος της μελέτης γίνεται 230.000 € ενώ η αμοιβή της επίβλεψης θα παραμένει στα 30.000 €. Ξεπερνά δηλαδή το 13% του συνολικού κόστους της μελέτης.

Με όλα τα παραπάνω η σχέση κόστους – οφέλους είναι συντριπτική υπέρ της Επίβλεψης από το Δημόσιο αν συνυπολογίσει κανείς την προστιθέμενη αξία της πείρας που αποκτούν οι εμπλεκόμενοι Υπάλληλοι Μηχανικοί. **Οι αμοιβές των ιδιωτών επιβλεπόντων θα μπορούσαν κάλλιστα να χρηματοδοτήσουν προσλήψεις νέων μηχανικών ή και βελτίωση των αποδοχών των υπηρετούντων Υπαλλήλων ώστε να υπάρξει προστιθέμενη αξία στις Δημόσιες Τεχνικές Υπηρεσίες που θα κληθούν να απορροφήσουν τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης με σεβασμό στο Δημόσιο Συμφέρον.**

Παράρτημα Υπενθύμισης Παρατηρήσεων της ΕΑΑΔΗΣΥ:

https://www.emdydas.gr/images/stories/news/2020/15.9.2021_ya_ife_8576.pdf

*"Ωστόσο, σε επιμέρους σημεία της Υ.Α., απαντώνται και ουσιαστικές ρυθμίσεις και κρίσεις, οι οποίες δεν φαίνεται να περιορίζονται απλώς στη θέσπιση νέων δευτερευόντων κανόνων, ειδικότερων, τοπικού, τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα, που αφορούν στον καθορισμό του ως άνω έργου της επίβλεψης από τον ΙΦΕ [ενδεικτικά αναφέρονται αυτές που αφορούν στον νομικό χαρακτηρισμό της σχέσεως του ΙΦΕ με τον κύριο του έργου (πρβλ ιδίως παρ. 4 άρθρου 9 Υ.Α.), στα δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών ως προς την καταγγελία της σύμβασης κ.α.], οι οποίες είναι σκόπιμο να αποφευχθούν. Σε κάθε περίπτωση, η ως άνω Υ.Α., ρυθμίζοντας ειδικότερα ζητήματα που συνδέονται με την απρόσκοπτη κατά τα ως άνω οριζόμενα άσκηση επίβλεψης από ιδιωτικό φορέα, **οφείλει να λαμβάνει προσηκόντως υπόψη το γενικότερο κανονιστικό και πραγματολογικό πλαίσιο, τη φύση και τον δημόσιο σκοπό της επίβλεψης δημόσιας σύμβασης, τις αρχές και τους κανόνες που απορρέουν από τις βασικές ενωσιακές ελευθερίες (ιδίως την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και υπηρεσιών), την προστασία του ανταγωνισμού, το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και το δημοσιονομικό δίκαιο.***

Ανεξαρτήτως των επιφυλάξεων ως προς τη διαδικασία επιλογής και ανάθεσης των καθηκόντων επίβλεψης σε τρίτο πιστοποιημένο οικονομικό φορέα (απευθείας ανάθεση μετά από πρόταση του προσφέροντος), όπως αποτυπώθηκαν στη Γνώμη Α45/2020 της Αρχής, το φυσικό αντικείμενο της σύμβασης αφορά στην παροχή, έναντι ανταλλάγματος, προς τον εργοδότη, υπηρεσιών που εμπίπτουν στην έννοια των «τεχνικών υπηρεσιών» και «λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» της περ. 6β της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, δηλαδή υπηρεσιών που συνίστανται στην παροχή γνώσεων και ικανοτήτων με αντικείμενο ιδίως τον έλεγχο και την επίβλεψη μελέτης.

Στο ίδιο πλαίσιο, ως προς τη σκοπιμότητα (πρβλ παρ. 4 άρθρου άρθρου 4 Υ.Α.) της ανάθεσης των καθηκόντων επίβλεψης των δημοσίων συμβάσεων μελετών σε τρίτο πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα, με τη διαδικασία του άρθρου 183 παρ. 3 επ. του ν. 4412/2016, απαραίτητη είναι και **η εξακρίβωση του νοήματος και του σκοπού που απέδωσε ο ιστορικός νομοθέτης στο περιεχόμενο της ως άνω διάταξης, όπως προκύπτει εν προκειμένω από την ανάλυση συνεπειών ρύθμισης αυτής, η οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ρητά σε δυσχέρειες επίβλεψης λόγω έλλειψης προσωπικού των τεχνικών υπηρεσιών της αναθέτουσας αρχής.**

Επιπλέον, ενόψει των θεμελιωδών αρχών του κράτους δικαίου και της νομιμότητας, από τις οποίες απορρέει η ειδικότερη αρχή της σαφήνειας και της προβλεψιμότητας των κανόνων, **η οριζόμενη από τη Διοίκηση διαδικασία ορισμού επιβλέποντος και επαλήθευσης του έργου του πρέπει να είναι διαφανής και κατανοητή σε όλους τους ενδιαφερόμενους, δηλαδή να ορίζει κατά τρόπο αρκούντως ειδικό και σαφή όλα τα ουσιώδη στοιχεία της επιτέλεσης του αντίστοιχου έργου, όπως και της αποφυγής καταστάσεων σύμπτωσης των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων του ελεγκτή και ελεγχόμενου** (πρβλ άρθρο 14 Υ.Α.). Ειδικά ως προς το τελευταίο ζήτημα η Διοίκηση οφείλει να διασφαλίσει με την κρινόμενη κανονιστική απόφαση: (α) την ανεξαρτησία του ελέγχοντος ΙΦΕ έναντι του ελεγχόμενου αναδόχου, έχοντας ως κύριο κριτήριο για την ύπαρξη της ως άνω ανεξαρτησίας τη μη ύπαρξη οποιαδήποτε οικονομικής, επαγγελματικής ή άλλη σχέσης με αυτόν, η οποία θα οδηγούσε έναν ενημερωμένο, αντικειμενικό και συνετό τρίτο να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι διακυβεύεται η ανεξαρτησία της επίβλεψης και (β) ότι ο ανάδοχος που προβαίνει στη σχετική επιλογή και ο ιδιώτης που αποδέχεται αυτήν, φέρουν το βάρος απόδειξης ότι ενεργούν κατά την εκτέλεση της εργασίας τους κατά τρόπο ανεξάρτητο και ότι λαμβάνουν μέτρα για τον περιορισμό των κινδύνων σε ανεκτό βαθμό.

Η σχέση μεταξύ αναθέτουσας αρχής και ΙΦΕ έχει μια εξωτερική και μια εσωτερική όψη. Εξωτερικά η σχέση προσομοιάζει με αυτή της ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας [4] . Εσωτερικά η σχέση αναθέτουσας αρχής και ΙΦΕ είναι αυτή της εντολής η οποία καταρτίζεται με την έγκριση του προτεινόμενου ΙΦΕ από την αναθέτουσα αρχή. Με βάση την εντολή αυτή, το περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται από τον Νόμο (δηλαδή από την διάταξη του άρθρου 183 του ν. 4412/2016 και την προκειμένη Υ.Α.) ο ΙΦΕ αποκτά την εξουσία

να προβαίνει στις προβλεπόμενες δικαιοπράξεις και υλικές ενέργειες για την επίβλεψη⁵. Κρίσιμο βέβαια για την λειτουργία της ανωτέρω τριμερούς σχέσεως αποτελεί η συγκεκριμενοποίηση του τρόπου με τον οποίο οι Υπηρεσίες του εργοδότη θα ασκούν την εποπτεία επί του ΙΦΕ, η πρόβλεψη δειγματοληπτικών ελέγχων κλ.π., καθώς και **το γεγονός ότι ο ΙΦΕ δεν δρα απλώς προπαρασκευαστικά για πράξεις του εργοδότη, αλλά, ουσιαστικά συμμετέχει στην μεταγενέστερη έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων από τα όργανα της**⁶.

[4] Στην κλασσική όμως μορφή της οποίας δεν μπορεί να ενταχθεί διότι **ο ΙΦΕ δεν εκδίδει διοικητικές πράξεις ούτε δημόσια έγγραφα**. Συνεπώς, **εδώ φαίνεται ότι υφίσταται μια μη γνήσια ή οιονεί ανάθεση δημόσιας υπηρεσίας όπου ανατίθεται σε ιδιώτες η συγκέντρωση στοιχείων επί των οποίων μπορεί η διοίκηση να εκδώσει διοικητικές πράξεις**. Μάλιστα, εν προκειμένω υφίσταται μια εισέτι πιο προωθημένη τέτοια μορφή αφού **οι ΙΦΕ δεν δρουν απλώς προπαρασκευαστικά για πράξεις της αναθέτουσας αρχής αλλά ουσιαστικά συμμετέχουν στην μεταγενέστερη έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων από τα όργανα της, καθώς η διοικητική πράξη προκύπτει είτε σιωπηλά από την διευθύνουσα υπηρεσία (δια της παρόδου της προβλεπόμενης δεκαπενθήμερης προθεσμίας εναντιώσεως) είτε από την προϊσταμένη αρχή σε περίπτωση που γίνει αποδεκτή συνολικά ή μερικώς η εναντίωση της διευθύνουσας υπηρεσίας ή απορριφθεί η εναντίωση κατά υιοθέτηση των πορισμάτων του ΙΦΕ**.

[6] Η διοικητική πράξη προκύπτει είτε σιωπηλά από την διευθύνουσα υπηρεσία (δια της παρόδου της προβλεπόμενης δεκαπενθήμερης προθεσμίας εναντιώσεως) είτε από την προϊσταμένη αρχή σε περίπτωση που γίνει αποδεκτή συνολικά ή μερικώς η εναντίωση της διευθύνουσας υπηρεσίας ή απορριφθεί η εναντίωση κατά υιοθέτηση των πορισμάτων του ΙΦΕ. Πρβλ. επίσης περ. ιε και ιστ της παρ. 4 του άρθρου 7 της Υ.Α. σχετικά με τη σύμπραξη του ΙΦΕ στην παραλαβή της μελέτης.

Υπενθυμίζεται επίσης και η **θέση της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη διαχείριση των δημοσίων πιστώσεων με βάση τις αρχές της οικονομικότητας, της αναγκαιότητας και της αποδοτικότητας, βάσει της οποίας, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να αναθέτουν σε τρίτους, εργασίες που εμπíπτουν στα συνήθη καθήκοντα των αρμοδιοτήτων τους, κατά κλάδο, όπως αυτά περιγράφονται στις οικείες οργανικές διατάξεις, και, επιπλέον, για την υλοποίησή τους δεν απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις ή η χρήση τεχνικών μέσων που δεν κατέχει το ήδη υπηρετούν προσωπικό, αφού αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη οικονομική επιβάρυνση του προϋπολογισμού τους**, όμως «... κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή, [σ.σ. η ανάθεση εργασιών σε τρίτους] στο βαθμό που αυτό επιβάλλεται από τις αρχές της αναγκαιότητας και αποδοτικότητας, η, έναντι αμοιβής, ανάθεση σε ιδιώτη, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, είτε εργασιών ειδικής φύσης, για την εκτέλεση των οποίων απαιτείται προσωπικό με εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία, που δεν διαθέτει, στη συγκεκριμένη περίπτωση, το ήδη υπηρετούν προσωπικό, είτε όταν

αποδεικνύεται ότι, μολονότι προβλέπεται από τις οικείες οργανικές διατάξεις η σύσταση και λειτουργία αρμόδιας για την εκτέλεση των οικείων εργασιών υπηρεσίας, αυτή δεν έχει στελεχωθεί με το προβλεπόμενο προσωπικό άνευ υπαιτιότητας του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου...».7

Στο πλαίσιο αυτό, το κενό που φαίνεται να καταλείπεται από την περιέχουσα την εξουσιοδότηση για την έκδοση της εξεταζόμενης ΥΑ, όπως συμπληρώνεται με την πρόβλεψη της παρ. 4 του άρθρου 4 της υπό εξέταση ΥΑ, σύμφωνα με την οποία **«Η επιλογή μεταξύ αυτών [ΣΣ : του ορισμού τεχνικών υπαλλήλων ή της άσκησης επίβλεψης από ΙΦΕ] ανήκει στην απόλυτη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται ειδική αιτιολογία της σχετικής απόφασης ή του αντίστοιχου όρου της διακήρυξης»**, είναι σκόπιμο να επανεξετασθεί (ιδίως λαμβανομένων υπόψη των αναφερομένων στην έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων - ως αναλυτικώς ανωτέρω Ενότητα Β).

Ειδικά ως προς την ομάδα που θα αναλάβει την επίβλεψη της εκάστοτε σύμβασης, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί αν τα επαγγελματικά προσόντα αυτών που θα την απαρτίσουν, αποτελεί «προσόν» του ΙΦΕ που υποβάλλεται με την προσφορά (άρα αποτελεί πρόσθετο «προσόν» (ποιοτικό κριτήριο on/off) σε σχέση με την απαιτούμενη στελέχωση για την κατάταξη στις προβλεπόμενες τάξεις ή αποτελεί όρο εκτέλεσης που ελέγχεται στο στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης)

Κατά συνέπεια, πέραν της περιγραφής των καταστάσεων οι οποίες ενδεχομένως δημιουργούν καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων, **συνιστάται, αφενός, να προβλέπεται η υποχρέωση κατάθεσης, ήδη με την υποβολή προσφοράς, δήλωσης απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων από όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, αφετέρου, να ρυθμιστεί από ποιον, με ποιον τρόπο ελέγχεται και παρακολουθείται η δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων.** Η ΥΑ θα πρέπει επίσης να παραπέμπει στις κυρώσεις που προβλέπονται στις σχετικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, δηλαδή σε διοικητικές ή/και ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, γνωστής στα 39 εμπλεκόμενα μέρη ή ψευδούς δήλωσης.

Περαιτέρω, πέραν από το γεγονός ότι **η εξουσιοδοτική διάταξη δεν περιλαμβάνει και τη δυνατότητα ρύθμισης τυχόν κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων ΙΦΕ με την αναθέτουσα αρχή, επισημαίνεται ότι η διακύβευση της ανεξαρτησίας του ΙΦΕ, έναντι του ελεγχόμενου εργολάβου, οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι αυτός επιλέγεται ελεύθερα από τον ανάδοχο, και όχι σε τυχόν προηγούμενη σχέση του με την αναθέτουσα αρχή, στο πλαίσιο της εκτέλεσης άλλης συμβάσεως.**

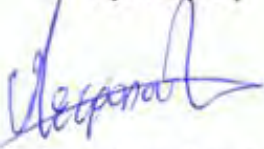
(β) ο υπολογισμός της κατ' αποκοπή αμοιβής του ΙΦΕ στην οικεία διάταξη προβλέπεται ως ποσοστό επί της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης, δίχως να λαμβάνονται άλλες παράμετροι διαμόρφωσης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών όπως, η τεχνική πολυπλοκότητα αυτής, οι τυχόν χρονικές απαιτήσεις που επιβάλλουν πολλαπλά στάδια

(γ) η καταβολή σε ισόποσες μηνιαίες καταβολές, ο αριθμός των οποίων ορίζεται από τον αριθμό των μηνών που θα διατρέξουν από την υπογραφή της σύμβασης του ΙΦΕ με τον ανάδοχο μέχρι τη λήξη της συνολικής συμβατικής προθεσμίας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η πρόοδος της εκπόνησης της μελέτης, **είναι δυνατό να δημιουργήσει προβλήματα ως προς την επίλυση διαφορών από την πλημμελή εκτέλεση εργασιών του ΙΦΕ, καθώς και στην αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθεισών αμοιβών.** Και τούτο διότι, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, η πλειονότητα των συμβάσεων μελετών δεν εμφανίζει σχετικά ισόρροπη κατανομή εργασιών επίβλεψης καθ'όλη τη διάρκειά τους, αλλά τείνει να απαιτεί το μεγαλύτερο όγκο των ως άνω εργασιών προς το τέλος της συμβατικής της διάρκειας.

Σε κάθε περίπτωση, κρίνεται σκόπιμη η θέση της υπό εξέταση ΥΑ σε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, προκειμένου οι άμεσα εμπλεκόμενοι στην ρυθμιζόμενη διαδικασία να συνεισφέρουν κατά το λόγο εμπειρίας εκάστου ώστε να καταστεί αυτή λειτουργική και εφαρμόσιμη.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος



Πετρόπουλος Δημήτρης
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός



Ο Γεν. Γραμματέας



Σάσσαλος Κώστας
Πολιτικός Μηχανικός